

**YANGI O'ZBEKISTON DAVRIDA DIPLOMATIYANING ZAMONAVIY
YO'NALISHLARI VA UNING TASHQI SIYOSATDAGI O'RNI.**

Jasmina Abdusaitova

*Alfraganus University nodavlat ta'lim muassasasining xalqaro
munosabatlar yo'nalishi 2-bosqich talabasi.*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada Yangi O'zbekistonning tashqi siyosatida diplomatiyaning zamonaviy yondashuvlari, mintaqaviy va global hamkorlikning yangi tamoyillari, raqamli diplomatiya, xalq diplomatiyasi, iqlim diplomatiyasi, yumshoq kuch siyosati va xalqaro tashkilotlardagi yangi faollik ilmiy tahlil qilinadi. 2016 yildan keyingi islohotlar natijasida O'zbekistonning mintaq va dunyo miqyosidagi o'rni qanday o'zgargani, yangi diplomatik modelning ustun jihatlari, davlatning xalqaro maydondagi imiji va strategik sheriklik siyosati ilmiy asosda yoritiladi. Maqola yangi davr diplomatiyasining amaliy jihatlari ochib berishga qaratilgan.*

Kalit so'zlar: *diplomatiya, tashqi siyosat, Yangi O'zbekiston, xalq diplomatiyasi, iqlim diplomatiyasi, raqamli diplomatiya, yumshoq kuch, xalqaro hamkorlik.*

Annotation: *This article provides a scientific analysis of modern approaches to diplomacy in the foreign policy of New Uzbekistan, new principles of regional and global cooperation, digital diplomacy, public diplomacy, climate diplomacy, soft power policy, and increased activity within international organizations. It examines how Uzbekistan's position at the regional and global levels has changed as a result of reforms implemented since 2016, highlights the advantages of the new diplomatic model, and analyzes the country's international image and strategic partnership policy on a scientific basis. The article aims to reveal the practical aspects of diplomacy in the new era.*

Keywords: *diplomacy, foreign policy, New Uzbekistan, public diplomacy, climate diplomacy, digital diplomacy, soft power, international cooperation.*

Аннотация: *В данной статье проводится научный анализ современных подходов к дипломатии во внешней политике Нового Узбекистана, новых принципов регионального и глобального сотрудничества, цифровой дипломатии, народной дипломатии, климатической дипломатии, политики «мягкой силы», а также возросшей активности в рамках международных организаций. Рассматриваются изменения позиции Узбекистана на региональном и мировом уровнях в результате реформ, осуществляемых после 2016 года, раскрываются преимущества новой дипломатической модели, а также на научной основе анализируются международный имидж государства и политика стратегического партнерства.*

Статья направлена на раскрытие практических аспектов дипломатии нового периода.

Ключевые слова: *дипломатия, внешняя политика, Новый Узбекистан, народная дипломатия, климатическая дипломатия, цифровая дипломатия, мягкая сила, международное сотрудничество.*

KIRISH

XXI asr geosiyosiy o‘zgarishlar, tezkor axborot oqimi, xalqaro xavfsizlik xavflarining ko‘payishi va global integratsiyaning kuchayishi bilan xarakterlanadi. Bunday sharoitda tashqi siyosat va diplomatiya davlat taraqqiyotining asosiy omillaridan biriga aylandi. Yangi O‘zbekiston davrida mamlakatning tashqi siyosati tubdan yangilandi, mintaqaviy hamkorlik kengaydi, global maydondagi faollik kuchaydi va diplomatiyaning zamonaviy yo‘nalishlari amaliyotga joriy etildi. 2016 yildan boshlab tashqi siyosatda ochiqlik, pragmatizm, o‘zaro manfaatlilik va konstruktiv muloqot tamoyillari ustuvor bo‘lib bormoqda.

YANGI O‘ZBEKISTON TASHQI SIYOSATINING YANGICHA TAMOYILLARI: Yangi O‘zbekiston tashqi siyosatining eng muhim jihati — mintaqa davlatlari bilan ishonch, hamkorlik va do‘stlik munosabatlarini mustahkamlashdir. Oxirgi yillarda Markaziy Osiyo mamlakatlari o‘rtasida siyosiy dialog sezilarli kuchaydi, chegaraga oid masalalar hal qilindi, savdo-iqtisodiy aloqalar yuqori darajada rivojlandi. O‘zbekiston mintaqada birinchi bo‘lib “Markaziy Osiyo – umumiy kelajak makoni” konsepsiyasini ilgari surdi va ushbu g‘oya xalqaro darajada qo‘llab-quvvatlandi. Tashqi siyosatda xalqparvarlik tamoyili ham alohida ahamiyatga ega bo‘lib, fuqarolarga qulaylik yaratishga qaratilgan diplomatik xizmatlar, viza tartiblarining soddalashtirilishi, vatandoshlar bilan tizimli muloqot O‘zbekiston diplomatiyasining yangi bosqichini belgilab bermoqda.

ZAMONAVIY DIPLOMATIYANING ASOSIY YO‘NALISHLARI: Bugungi kunda diplomatiya faqat siyosiy muzokaralargina emas, balki axborot texnologiyalari, ekologiya, madaniyat, ta’lim, iqtisodiyot va inson kapitali bilan uzviy bog‘liq sohalarni ham qamrab oladi. Aynan shu sababli Yangi O‘zbekiston diplomatiyasi zamonaviy yo‘nalishlarni faol joriy etmoqda. Raqamli diplomatiya — davlatlarning global axborot maydonida o‘z ovozi kuchaytiruvchi vosita sifatida tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. O‘zbekiston diplomatik tizimi so‘nggi yillarda raqamli platformalar, onlayn muzokaralar va tezkor axborot almashinuvi kabi uslublarni faol qo‘llay boshladi. Internet diplomatiya orqali davlatimizning xalqaro maydondagi ijobiy imiji mustahkamlanmoqda. Iqlim diplomatiyasi — O‘zbekiston tashqi siyosatining yangi va eng dolzarb yo‘nalishlaridan biridir. Global issiqxona gazlari, suv tanqisligi, Orol fojiasi kabi omillar Markaziy Osiyo xavfsizligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Shu bois O‘zbekiston ekologik tashabbuslari bilan BMT

minbaridan chiqmoqda, “Orolbo‘yi — ekologik innovatsiyalar hududi” rezolyutsiyasining qabul qilinishi esa mamlakatning ekologik diplomatiyadagi muvaffaqiyatidan darak beradi. Xalq diplomatiyasi va yumshoq kuch — O‘zbekistonning madaniy merosi, musiqasi, san’ati, qadimiy shaharlarining jozibasi, xalqning mehmondo‘stligi orqali dunyoda ijobiy tasavvur uyg‘otmoqda. Xalq diplomatiyasi doirasida xalqaro festivallar, ilmiy anjumanlar, madaniyat kunlari, ta’lim almashinuvi loyihalari kengaymoqda. Bu yo‘nalish O‘zbekistonning dunyodagi nufuzini oshiruvchi eng kuchli vositalardan biridir. Iqtisodiy diplomatiya — global investitsiyalarni jalb qilish, eksport salohiyatini kengaytirish va iqtisodiy barqarorlikni ta’minlashga qaratilgan. O‘zbekiston qisqa davr ichida o‘nlab davlatlar bilan yangi strategik loyihalarni boshladi, energetika, transport, qishloq xo‘jaligi, to‘qimachilik va raqamli texnologiyalar bo‘yicha yirik kelishuvlar imzolanoqda.

O‘ZBEKISTONNING XALQARO TASHKILOTLARDA FAOLLASHUVI: O‘zbekistonning BMT, SHHT, Turkiy davlatlar tashkiloti, MDH, IHT, Yevropa Ittifoqi va boshqa xalqaro tuzilmalar bilan hamkorligi yangi bosqichga ko‘tarildi. BMT Bosh Assambleyasida O‘zbekistonning ilgari surgan tashabbuslari xalqaro miqyosda qo‘llab-quvvatlanayotgani diplomatiyaning samaradorligidan dalolat beradi. Hududiy xavfsizlik, barqaror rivojlanish, energetika xavfsizligi, suv resurslarini boshqarish, ta’lim va madaniyat bo‘yicha qo‘shma loyihalar kengaymoqda. Zamonaviy diplomatiyaning eng muhim tamoyillaridan biri — inson manfaatini himoya qilishdir. Bugungi kunda O‘zbekiston diplomatiyasi xalqning huquq va manfaatlarini himoya qilish, chet eldagi vatandoshlar bilan hamkorlik qilish, yoshlar uchun xalqaro imkoniyatlarni kengaytirish kabi vazifalarni ham bajaradi. Yoshlar diplomatiyasi, talabalar almashinuv dasturlari, xalqaro grantlar va stipendiyalar O‘zbekistonning kelajakdagi diplomatik salohiyatini mustahkamlab bormoqda.

XULOSA

Yangi O‘zbekiston diplomatiyasi an’anaviy yondashuvlarni zamonaviy, innovatsion va insonparvar tamoyillar bilan uyg‘unlashtirdi. Tashqi siyosatning pragmatik, ochiq, tashabbuskor va xalqparvar mazmuni mamlakatning global maydondagi o‘rnini mustahkamladi. Mintaqaviy integratsiya, raqamli diplomatiya, iqlim diplomatiyasi, yumshoq kuch, xalqaro tashkilotlarda faollik va iqtisodiy diplomatiya O‘zbekistonning yangi tashqi siyosiy qiyofasini shakllantirmoqda. Ushbu jarayonlar mamlakatning xalqaro nufuzini oshirishga xizmat qilmoqda va Yangi O‘zbekistonni dunyo miqyosida ishonchli, barqaror va mas’uliyatli hamkor sifatida namoyon etmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Tashqi siyosiy konsepsiyasi, 2023.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti nutqlari va rasmiy ma’lumotlari, 2017–2024. 3. BMT Bosh Assambleyasi hujjatlari va qarorlari.
4. SHHT va TDT rasmiy hisobotlari, 2022–2024.
5. “Markaziy Osiyo: mintaqaviy integratsiya jarayonlari” – Toshkent, 2022.